

PATVIRTINTA

Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos
Sveikatos centro l.e.p. direktoriaus
2023 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. V- 2

**ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS SVEIKATOS CENTRO
II LYGIO BENDROSIOS PRAKTIKOS SLAUGYTOJO
PAREIGYBĖS APRAŠYMAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Lietuvos medicinos norma MN 28:2019 „Bendrosios praktikos slaugytojas“ (toliau – Lietuvos medicinos norma) nustato II lygio bendrosios praktikos slaugytojo (toliau – bendrosios praktikos slaugytojas) teises, pareigas ir kompetenciją.

2. Lietuvos medicinos norma privaloma bendrosios praktikos slaugytojams, dirbantiems Lietuvos Respublikoje, jų darbdaviams, taip pat institucijoms, rengiančioms šiuos specialistus, tobulinančioms jų kvalifikaciją bei kontroliuojančioms jų veiklą.

3. Lietuvos medicinos normoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos Lietuvos Respublikos slaugos praktikos ir akušerijos praktikos įstatyme ir kituose asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

4. Bendrosios praktikos slaugytojo profesinė kvalifikacija įgyjama aukštojoje mokykloje baigus slaugos studijų programą.

5. Teisę verstis bendrąja slaugos praktika turi asmuo, Slaugos praktikos ir akušerijos praktikos įstatymo nustatyta tvarka įgijęs bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją ir turintis galiojančią bendrosios slaugos praktikos licenciją verstis bendrąja slaugos praktika, jeigu Lietuvos Respublikos įstatymai nenustato kitaip.

6. Bendrosios praktikos slaugytojas verčiasi bendrąja slaugos praktika Lietuvos Respublikoje tik asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, turinčioje galiojančią įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją teikti bendrosios praktikos slaugos paslaugas ir (ar) kitas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kurias pagal teisės aktų reikalavimus kartu su kitais asmens sveikatos priežiūros specialistais turi teikti ir bendrosios praktikos slaugytojas.

7. Bendrosios praktikos slaugytojas vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais, šia medicinos norma, asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurioje dirba, įstatais (nuostatais), vidaus tvarkos taisyklėmis ir savo pareigybės aprašymu.

8. Bendrosios praktikos slaugytojas dirba savarankiškai pagal kompetenciją ir (arba) komandoje su gydytoju ir bendradarbiaudamas su kitais sveikatos priežiūros paslaugas teikiančiais specialistais. II lygio bendrosios praktikos slaugytojas dirba įstaigos II lygyje. Darbuotojas tiesiogiai pavaldus skyriaus vedėjui, vyriausiajam slaugos administratoriui.

**II SKYRIUS
TEISĖS**

9. Bendrosios praktikos slaugytojas turi teisę:

9.1. verstis bendrąja slaugos praktika Lietuvos medicinos normos ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka;

9.2. konsultuotis su asmens sveikatos priežiūros ir kitais specialistais;

9.3. atsisakyti teikti slaugos paslaugas, jeigu darbo sąlygos kelia realų pavojų paciento, bendrosios praktikos slaugytojo sveikatai ar gyvybei, išskyrus atvejus, kai teikiama būtinoji medicinos pagalba;

9.4. nustatyti asmens mirties faktą Lietuvos Respublikos žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo nustatyta tvarka;

9.5. skirti ir išrašyti medicinos pagalbos priemones sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka ir būtiniosios medicinos pagalbos atveju teikdamas medikamentinę pagalbą, savarankiškai skirti vaistinius preparatus, įrašytus į Vaistinių preparatų, kuriuos savarankiškai gali skirti slaugytojas, teikdamas medikamentinę pagalbą būtiniosios medicinos pagalbos atveju, sąrašą (Lietuvos medicinos normos priedas);

9.6. gauti darbui būtinas priemones;

9.7. vykdydamas Lietuvos medicinos normos 14 punkte nurodytą veiklą, tvarkyti paciento duomenis, įskaitant sveikatos duomenis, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių pacientų asmens duomenų tvarkymą, nustatyta tvarka;

9.8. reikalauti, kad darbdavys sudarytų saugias ir sveikatai nekenksmingas darbo sąlygas;

9.9. dalyvauti įgyvendinant darbuotojų saugos ir sveikatos priemones;

9.10. dalyvauti slaugos moksliniuose tyrimuose ir bendrosios praktikos slaugytojų profesinio rengimo, tobulinimo, slaugos paslaugų kokybės gerinimo ir vertinimo procese;

9.11. pagal kompetenciją teikti pasiūlymus dėl darbo organizavimo, slaugos paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimo;

9.12. būti Lietuvos ir (ar) užsienio organizacijų, asociacijų nariu, dalyvauti jų veikloje;

9.13. bendrosios praktikos slaugytojas turi ir kitų teisių, nustatytų kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

III SKYRIUS PAREIGOS

10. Bendrosios praktikos slaugytojas privalo:

10.1. teikti būtinąją medicinos pagalbą teisės aktų nustatyta tvarka;

10.2. rekomenduoti ir dalyvauti organizuojant ligų ir sveikatos sutrikimų profilaktikos priemones bei užtikrinti teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybę;

10.3. turėti spaudą, kurio numeris suteikiamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. sausio 6 d. įsakymu Nr. V-1 „Dėl Numerio sveikatos specialisto spaudui suteikimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

10.4. taikyti Lietuvos Respublikoje tik sveikatos mokslo ir praktikos įrodymais pagrįstus saugius tyrimo, diagnostikos ir slaugos metodus, išskyrus kituose teisės aktuose nustatytas išimtis;

10.5. naudoti tik teisės aktų, reguliuojančių medicinos priemonių (priedaisų) naudojimą, reikalavimus atitinkančias medicinos priemones (priedaisus), išskyrus kituose teisės aktuose nustatytas išimtis; užtikrinti, kad medicinos priemonės (priedaisai) būtų naudojamos šiame papunktyje nurodytų teisės aktų nustatyta tvarka ir vadovaujantis gamintojų su medicinos priemone (priedaisu) pateikiama informacija;

10.6. tvarkyti medicininius ir slaugos dokumentus bei teikti statistikos ir kitus privalomosios atskaitomybės duomenis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

10.7. bendradarbiauti su kitais asmens, visuomenės sveikatos priežiūros ir kitais specialistais;

10.8. vykdyti privalomąsias sveikatos programas;

10.9. laikytis darbuotojų saugos ir sveikatos srities teisės aktų reikalavimų;

10.10. laikytis asmens sveikatos priežiūros įstaigos vidaus tvarkos taisyklių;

10.11. laikytis slaugytojo profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeisti, saugoti profesinę paslaptį ir visą informaciją apie pacientą laikyti konfidencialia; kitiems asmenims ši informacija gali būti atskleista Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytais pagrindais ir tvarka;

10.12. pranešti kompetentingoms įstaigoms apie įtariamą užkrečiamąsias ligas, apsinuodijimus, mirties atvejus Lietuvos Respublikos teisės aktų, reguliuojančių tokios informacijos teikimą, nustatyta tvarka;

10.13. pranešti teisėsaugos ir kitoms valstybės institucijoms apie sužalotus ar smurtą patyrusius asmenis, kuriems dėl nusikalstamos veikos galėjo būti padaryta žala, Lietuvos Respublikos teisės aktų, reguliuojančių tokios informacijos teikimą, nustatyta tvarka;

10.14. pagal savo kompetenciją koordinuoti sveikatos priežiūros paslaugų teikimą 10.13 papunktyje nurodytiems smurtą patyrusiems asmenims;

10.15. laiku informuoti gydytoją apie paciento sveikatos būklės pokyčius, komplikacijas, vartojamų vaistų nepageidaujamą poveikį ar kitaip pablogėjusią sveikatą;

10.16. teikti informaciją apie paciento sveikatą Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo nustatyta tvarka;

10.17. tobulinti profesinę kvalifikaciją sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

10.18. laikytis licencijuojamos veiklos – slaugos praktikos – sąlygų;

10.19. propaguoti sveiką gyvenseną, ligų profilaktikos ir sveikatos tausojimo bei ugdymo priemones;

10.20. paaiškinti asmens sveikatos priežiūros specialisto praktikos aplinkybes Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, teisėsaugos institucijų ir kitų kontroliuojančių institucijų prašymu;

10.21. nepriimti kyšių ir elgtis taip, kad savo veiksmais neprovokuotų paciento, jo artimųjų, giminaičių ar kitų paciento atstovų, duoti kyši;

10.22. atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytas pareigas.

IV SKYRIUS KOMPETENCIJA

11. Bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kompetenciją sudaro žinios, gebėjimai ir įgūdžiai, kuriuos jis įgyja bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją suteikiančių studijų metu bei nuolat tobulindamas įgytą profesinę kvalifikaciją, atsižvelgdamas į nuolatinę slaugos mokslo ir praktikos pažangą.

12. Bendrosios praktikos slaugytojas turi žinoti:

12.1. dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos pagrindus;

12.2. asmens duomenų apsaugos principus;

12.3. medicinos statistikos pagrindus;

12.4. sveikatos draudimo pagrindus;

12.5. sveikatos teisės pagrindus;

12.6. naudojimosi informacinėmis ir ryšio technologijomis būdus, mokėti jomis naudotis;

12.7. sveikatos priežiūrą reglamentuojančius teisės aktus;

12.8. sveikatos stiprinimo principus ir ligų profilaktiką;

12.9. slaugos procesą, slaugos modelius;

12.10. darbuotojų saugos ir sveikatos principus;

12.11. higienos normų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros įstaigų veiklą, reikalavimus;

12.12. medicinos priemonių (prietaisų), reikalingų asmens sveikatos priežiūros paslaugoms pagal Lietuvos medicinos normoje nustatytą bendrosios praktikos slaugytojo kompetenciją teikti, veikimo ir valdymo principus;

12.13. vaistinių preparatų farmakokinetikos ir farmakodinamikos pagrindus, vaistinių preparatų laikymo taisykles ir vartojimo būdus;

12.14. žmogaus organizmo sandarą, organų bei organų sistemų funkcijas;

12.15. įvairių amžiaus grupių asmenų fizinės ir psichikos raidos etapus ir jų ypatumus;

12.16. dažniausiai pasitaikančių organizmo sistemų ligų simptomus, plitimo būdus ir galimas komplikacijas;

12.17. pagrindinius medicininės reabilitacijos principus, metodus ir priemones;

12.18. specializuotos slaugos principus;

12.19. biomedicininį tyrimų atlikimo principus.

13. Bendrosios praktikos slaugytojas turi išmanyti:

13.1. profesinės etikos nuostatas;

13.2. fizinių, psichologinių, kultūrinių, etninių, ekonominių, politinių ir aplinkos veiksnių įtaką žmogaus sveikatai;

13.3. žmogaus organizmo anatominius ir fiziologinius ypatumus įvairiais amžiaus tarpsniais;

13.4. bendras organizmo reakcijas į patologiją;

13.5. patologinius procesus, vykstančius žmogaus organizme;

13.6. asmens sveikatos būklės pokyčius, sutrikimus, ligų plitimo būdus ir galimas komplikacijas;

13.7. medicinos priemonių (prietaisų) paruošimo dezinfekcijai ir sterilizacijai būdus;

13.8. dietetikos principus;

13.9. imunoprofilaktikos principus ir jos įtaką sveikatai;

13.10. skausmo valdymo principus;

13.11. įvairaus amžiaus asmenų, turinčių fizinės ir psichikos sveikatos sutrikimų, slaugos ypatumus;

13.12. pacientų sveikatos būklės vertinimo principus;

13.13. nėščios ir pagimdžiusios moters slaugos ypatumus;

13.14. tanatologijos pagrindus.

14. Bendrosios praktikos slaugytojas turi gebėti:

14.1. pagal kompetenciją konsultuoti sveikus ir sergančius asmenis:

14.1.1. įvertinti asmens sveikatos būklę;

14.1.2. mokyti pacientus sveikos gyvensenos principų;

14.1.3. valdyti paciento sveikatos rizikos veiksnius;

14.1.4. valdyti lėtinėmis ar užkrečiamosiomis ligomis sergančių pacientų sveikatos būklę ir vykdyti pacientų, sergančių šiomis ligomis, stebėseną:

14.1.4.1. pacientų, sergančių cukriniu diabetu:

14.1.4.1.1. siekiant palaikyti pacientui optimalią, tolygią glikemiją, pagal išankstinę gydytojo rekomendaciją koreguoti paskirtų antiglikeminių vaistinių preparatų dozę;

14.1.4.1.2. siekti gerai kompensuoto cukrinio diabeto eigos, atsižvelgiant į glikozilinto hemoglobino rodiklį;

14.1.4.1.3. atlikti diabetinės pėdos profilaktiką – kiekvieno apsilankymo metu apžiūrėti ir įvertinti cukriniu diabetu sergančio paciento pėdas;

14.1.4.2. pacientų, sergančių kraujotakos sistemos ligomis:

14.1.4.2.1. siekiant optimalaus paciento arterinio kraujo spaudimo, koreguoti paskirtų antihipertenzinių vaistinių preparatų dozę;

14.1.4.2.2. siekiant optimalaus INR rodiklio, koreguoti paskirtų antikoagulantų dozę pagal išankstinę gydytojo rekomendaciją;

14.1.5. į paciento lėtinių ligų valdymą įtraukti jo šeimą ar artimuosius;

14.1.6. konsultuojant pacientus, papildomai naudotis standartizuotomis skalėmis, anketomis;

14.2. nustatyti slaugos poreikius: rinkti duomenis, identifikuoti slaugos problemas ir formuluoti slaugos diagnozes;

14.3. sudaryti individualų slaugos planą: suskirstyti slaugos problemas pagal jų pobūdį, nustatyti svarbiausias slaugos diagnozes, suformuluoti slaugos tikslus ir numatyti slaugos veiksmus;

14.4. įvertinti slaugos indikacijas ir kontraindikacijas, supažindinti su jomis pacientą ir atlikti slaugos veiksmus;

14.5. analizuoti ir įvertinti slaugos rezultatus;

14.6. konsultuoti dėl gydytojo paskirtų vaistų vartojimo;

14.7. mokyti pacientą ir jo šeimos narius ar artimuosius sveikos gyvensenos, sveikatos tausojimo ir išsaugojimo, lėtinių ligų valdymo principų;

14.8. koordinuoti slaugytojo padėjėjo darbą;

14.9. atlikti slaugos veiksmus:

14.9.1. paruošti slaugytojo darbo vietą pagal aseptikos ir antiseptikos reikalavimus;

14.9.2. paruošti tirpalus, skirtus valyti ir dezinfekuoti;

14.9.3. ruošti, pakuoti medicinos priemones (priedaisus) sterilizacijai, juos sandėliuoti;

14.9.4. dirbti su medicinos priemonėmis (priedaisais) ir jas prižiūrėti;

14.9.5. registruoti hospitalines infekcijas, vykdyti jų prevenciją;

14.9.6. tvarkyti medicinines atliekas;

14.9.7. komplektuoti medicinos priemones (priedaisus) slaugos procedūroms atlikti;

14.9.8. paruošti pacientą diagnostinėms procedūroms ir laboratoriniams tyrimams, suteikti pacientui informaciją žodžiu ir raštu apie pasiruošimą diagnostinėms procedūroms, laboratoriniams tyrimams, tyrimo ir procedūrų eigą bei galimas komplikacijas;

14.9.9. diagnostinių tyrimų metu asistuoti gydytojui, stebėti paciento sveikatos būklę;

14.9.10. paskirti bendrąjį šlapimo, kraujo tyrimą ir kraujo tyrimus gliukozilinto hemoglobino, gliukozės kiekiui, protrombino indeksui nustatyti bei pagal kompetenciją vertinti jų rezultatus;

14.9.11. matuoti ir vertinti gliukozės kiekį kapiliariniame kraujyje;

14.9.12. nustatyti kraujo grupę pagal ABO sistemą;

14.9.13. surinkti (paimti) šlapimo, išmatų, skreplių, skrandžio turinio mėginius diagnostiniam ištyrimui;

14.9.14. paimti, paruošti ir siųsti biologinės medžiagos mėginius diagnostiniam tyrimui;

14.9.15. dirbti su laboratorine įranga (analizatoriais), pritaikyta šeimos gydytojų asmens sveikatos priežiūros paslaugoms teikti;

14.9.16. pasiruošti punkcijai, siųsti punktato mėginį diagnostiniam tyrimui;

14.9.17. paruošti biopsinės medžiagos mėginį ir siųsti diagnostiniam tyrimui;

14.9.18. atsižvelgdamas į paciento sveikatos ir higienos būklę, koordinuoti slaugytojo padėjėjo veiksmus, kai slaugytojo padėjėjas pacientui atlieka šias slaugos procedūras:

14.9.18.1. odos ir jos priedų higieninę priežiūrą;

14.9.18.2. plauna ausis, akis;

14.9.18.3. valo nosies landas;

14.9.18.4. atlieka burnos ertmės priežiūros procedūras;

14.9.18.5. maudo pacientą;

14.9.18.6. keičia pacientui baltinius, patalyne;

14.9.18.7. parenka ir keičia sauskelnes;

14.9.18.8. parenka ir naudoja pakišamuosius indus (anteles, basonus);

14.9.18.9. transportuoja pacientą;

14.9.18.10. keičia paciento kūno padėtį;

14.9.19. nustatyti Bartelio (Barthel) indeksą;

14.9.20. vykdyti pragulų profilaktiką ir priežiūrą;

- 14.9.21. atlikti naujagimio bambutės priežiūrą;
- 14.9.22. plauti makštį, atlikti makšties instiliacijas;
- 14.9.23. keisti paciento kūno padėtį;
- 14.9.24. transportuoti pacientą;
- 14.9.25. padėti sunkiai vaikstantiems, judėti galintiems tik su pagalbinėmis priemonėmis pacientams;
- 14.9.26. matuoti, vertinti ir registruoti kūno temperatūrą įvairiomis medicinos priemonėmis (prietaisais) ir įvairiose kūno vietose;
- 14.9.27. stebėti, vertinti ir registruoti sąmonės būklę;
- 14.9.28. matuoti, vertinti ir registruoti kraujo spaudimą;
- 14.9.29. skaičiuoti, vertinti ir registruoti pulsą, kvėpavimo dažnį;
- 14.9.30. pasiruošti defibriliacijai ir asistuoti jos metu;
- 14.9.31. užrašyti elektrokardiogramą;
- 14.9.32. atlikti krūtinės ląstos paspaudimus ir dirbtinį kvėpavimą;
- 14.9.33. matuoti gyvybinę plaučių talpą;
- 14.9.34. išsiurbti kvėpavimo takų sekretą;
- 14.9.35. atkurti viršutinių kvėpavimo takų praeinamumą orofaringiniu ar nazofaringiniu vamzdeliu;
- 14.9.36. taikyti deguonies terapiją;
- 14.9.37. prižiūrėti tracheostominį vamzdelį;
- 14.9.38. kateterizuoti šlapimo pūslę ilgalaikiu Folley ir vienkartinio kateteriais;
- 14.9.39. prižiūrėti šlapimo pūslės kateterį;
- 14.9.40. stebėti, vertinti ir dokumentuoti paciento diurezę;
- 14.9.41. plauti šlapimo pūslę, atlikti šlapimo pūslės instiliaciją minkštu kateteriu;
- 14.9.42. skatinti šlapinimosi refleksą;
- 14.9.43. atlikti injekciją (į odą, poodį, raumenis, veną, centrinės venos, Porto, epidūrinus ir peties rezginio kateterius);
- 14.9.44. pasiruošti ir atlikti lašelinę infuziją į veną / poodį, keisti tirpalus;
- 14.9.45. pasiruošti ir atlikti kraujo ir jo komponentų transfuziją;
- 14.9.46. įkišti ir prižiūrėti periferinės venos kateterį;
- 14.9.47. prižiūrėti centrinių kraujagyslių kateterius;
- 14.9.48. paruošti dideles citostatikų dozes infuzijoms;
- 14.9.49. paruošti antibiotikus injekcijoms / infuzijoms;
- 14.9.50. dirbti su švirkštinėmis pompomis ir lašų dozatoriais;
- 14.9.51. stebėti, registruoti ir vertinti paciento skysčių balansą;
- 14.9.52. organizuoti maisto skirstymą ir jo pateikimą pacientui;
- 14.9.53. maitinti ir girdyti pacientą, jei, atsižvelgiant į jo sveikatos būklę, to negalima pavesti savarankiškai atlikti slaugytojo padėjėjui;
- 14.9.54. maitinti pacientą per zondą, stomą;
- 14.9.55. prižiūrėti enterinio maitinimo zondą;
- 14.9.56. paruošti parenterinio maitinimo tirpalą;
- 14.9.57. įvertinti naujagimio mitybą;
- 14.9.58. prižiūrėti gimdyvės krūtis ir mokyti maitinančias moteris krūtų priežiūros žindymo laikotarpiu;
- 14.9.59. zonduoti ir plauti skrandį;
- 14.9.60. suteikti pagalbą vemiančiam pacientui;
- 14.9.61. klizmuoti pacientą;
- 14.9.62. įkišti dujų vamzdelį ir jį prižiūrėti;
- 14.9.63. prižiūrėti dirbtines kūno angas;

- 14.9.64. išdalyti, sugirdyti pacientams kietos ir (ar) skystos formos vaistus, stebėti ir vertinti jų poveikį, šalutines organizmo reakcijas;
- 14.9.65. dėti vaginalines, rektalines žvakutes;
- 14.9.66. lašinti lašus į akis, nosį, ausis;
- 14.9.67. tepti tepalus;
- 14.9.68. dokumentuoti vaistų suvartojimą;
- 14.9.69. uždėti kompresus ir pavilgus;
- 14.9.70. paruošti ir naudoti gydomąsias voneles;
- 14.9.71. uždėti šilumos ar šalčio aplikacijas;
- 14.9.72. atlikti ir vertinti antropometrinius matavimus;
- 14.9.73. nustatyti regėjimo aštrumą;
- 14.9.74. nustatyti regėjimo refrakciją;
- 14.9.75. įvertinti periferinį matymą;
- 14.9.76. matuoti akispūdį;
- 14.9.77. tikrinti klausą šnabždesiu, kalba ir garsia kalba;
- 14.9.78. stabdyti išorinį kraujavimą;
- 14.9.79. tvarstyti, prižiūrėti žaizdas, išimti žaizdos siūlus;
- 14.9.80. prižiūrėti drenus;
- 14.9.81. uždėti imobilizacinius įtvarus, gipso tvarsčius dalyvaujant gydytojui ortopedui traumatologui ar gydytojui chirurgui;
- 14.9.82. paruošti pacientą operacijai;
- 14.9.83. nustatyti skausmo intensyvumą naudodamas skausmo skalę bei pagal gydytojo paskyrimą ir paciento poreikį naudoti skausmo valdymo vaistinais ir ne vaistinais preparatais priemones;
- 14.9.84. suteikti reikiamą informaciją raštu ir žodžiu pacientui ir jo artimiesiems išleidžiant pacientą į namus ar į kitą sveikatos priežiūros įstaigą;
- 14.9.85. organizuoti sveikatos mokymą pacientui bei jo artimiesiems;
- 14.9.86. ugdyti paciento ir jo šeimos sveikos gyvensenos įgūdžius;
- 14.9.87. vadovaudamasis gydytojo paskyrimais tiksliai ir kokybiškai atlikti paskirtas procedūras ar intervencijas;
- 14.9.88. slaugyti mirštantį pacientą;
- 14.9.89. organizuoti mirusiojo kūno sutvarkymą;
- 14.10. Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka atlikti:
 - 14.10.1. imunoprofilaktiką;
 - 14.10.2. vaikų profilaktinius patikrinimus;
- 14.11. naudotis ir dirbti su elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacine sistema;
- 14.12. dirbti asmens sveikatos priežiūros specialistų komandoje;
- 14.13. surasti, tvarkyti, kaupti, sisteminti ir perduoti informaciją;
- 14.14. įgyvendinti mokslo įrodymais pagrįstą, individualizuotą slaugą;
- 14.15. atlikti biomedicininis tyrimus slaugos srityje, vykdyti slaugos mokslo ir praktikos sklaidą.

**VAISTINIŲ PREPARATŲ, KURIUOS SAVARANKIŠKAI GALI SKIRTI BENDROSIOS
PRAKTIKOS SLAUGYTOJAS, TEIKDAMAS MEDIKAMENTINĘ PAGALBĄ
BŪTINOSIOS MEDICINOS PAGALBOS ATVEJU, SĄRAŠAS**

Nr.	Bendrinis vaistinio preparato pavadinimas, stiprumas ir farmacinė forma
1.	Acetilsalicilo rūgštis, 500 mg, tabletės
2.	Adenozinas, 5 mg/ml, injekcinis ar infuzinis tirpalas
3.	Amjodaronas, 50 mg/ml, injekcinis tirpalas
4.	Aminofilinas, 24 mg/ml, injekcinis ar infuzinis tirpalas
5.	Atropino sulfatas, 1 mg/ml, injekcinis tirpalas
6.	Benzilpenicilinas, 1000000 TV, milteliai injekciniam ar infuziniam tirpalui
7.	Dequonis, 100 % suskystintosios, kriogeninės ar suslėgtosios medicininės dujos
8.	Deksametazonas, 4 mg/ml, injekcinis ar infuzinis tirpalas
9.	Diazepamas, 5 mg/ml, injekcinis tirpalas
10.	Dopaminas, 40 mg/ml, koncentratas infuziniam tirpalui
11.	Drotaverinas, 40 mg/2 ml, injekcinis tirpalas
12.	Epinefrinas (adrenalinas), 1 mg/ml, injekcinis ar infuzinis tirpalas
13.	Etomidatas, 2 mg/ml, injekcinė emulsija
14.	Furozemidas, 20 mg/2 ml, injekcinis tirpalas
15.	Glicerolio trinitratas, 500µg, poliežuvinės tabletės
16.	Glicerolio trinitratas, 1 mg/ml, infuzinis tirpalas
17.	Gliukagonas, 1 mg, milteliai ir tirpiškis injekciniam tirpalui
18.	Gliukozė, monohidratas, 50 mg/ml, infuzinis tirpalas
19.	Haloperidolis, 5 mg/ml, injekcinis tirpalas
20.	Ibuprofenas, 400 mg, plėvele dengtos tabletės, šnypščiosios granulės, minkštosios kapsulės, geriamoji suspensija paketėlyje, dengtos tabletės
21.	Kaptoprilis, 25 mg, tabletės
22.	Klemastinas, 1 mg/ml, injekcinis tirpalas
23.	Loperamidas, 2 mg, kietosios kapsulės, burnoje disperguojamos tabletės, plėvele dengtos tabletės ar kietosios kapsulės
24.	Magnio sulfatas heptahidratas, 250 mg/ml, injekcinis tirpalas
25.	Metamizolio natrio druska, 1g/2ml, injekcinis tirpalas
26.	Metilprednizolonas, 40 mg, milteliai ir tirpiškis injekciniam tirpalui
27.	Metoklopramidas, 10 mg/2 ml, injekcinis tirpalas
28.	Midazolamas, 5 mg/ml, injekcinis ar infuzinis tirpalas
29.	Morfino hidrochloridas, 10 mg/ml, injekcinis tirpalas ar infuzinis tirpalas
30.	Natrio chloridas, 9 mg/ml, infuzinis tirpalas
31.	Naloksonas, 0,4 mg/ml, injekcinis ar infuzinis tirpalas
32.	Nifedipinas, 20 mg, pailginto atpalaidavimo tabletės
33.	Oksitocinas, 5 TV/ml, injekcinis ar infuzinis tirpalas
34.	Ondansetronas, 2 mg/ml, injekcinis ar infuzinis tirpalas
35.	Paracetamolis, 500 mg, tabletės, plėvele dengtos tabletės ar šnypščiosios tabletės
36.	Paracetamolis, 250 mg, žvakutės
37.	Paracetamolis, 150 mg, žvakutės
38.	Salbutamolis, 100 µg/dozėje, suslėgtoji įkvepiamoji suspensija
39.	Suksametonio chloridas, 20 mg/ml, injekcinis tirpalas
40.	Verapamilis, 40 mg, plėvele dengtos tabletės

II LYGIO BENDROSIOS PRAKTIKOS SLAUGYTOJO TEIKIAMA PIRMOJI IR SKUBI MEDICINOS PAGALBA

Pirmąją ir skubią mediciną pagalbą sudaro medicinos pagalbos priemonės gyvybiškai svarbioms organizmo funkcijoms palaikyti, sugrąžinti bei išvengti ilgalaikių arba negrįžtamų pataloginių organizmo pokyčių:

1. Gydytojui nesant, slaugytojas privalo savarankiškai pagal savo kompetenciją teikti skubią mediciną pagalbą, kai:

1.1. yra tiesioginė grėsmė paciento gyvybei;

1.2. grėsmė gyvybei gali kilti bet kuriuo metu;

1.3. paciento elgesys dėl tam tikros pataloginės organizmo būklės reikalauja nedelsiant teikti mediciną pagalbą.

2. Skubioji mediciną pagalba teikiama, kai yra:

2.1. klinikinė mirtis;

2.2. koma;

2.3. šokas;

2.4. kolapsas;

2.5. gyvybei pavojingas kraujavimas;

2.6. asfiksija;

2.7. ūminis kvėpavimo nepakankamumas;

2.8. ūminis širdies nepakankamumas (širdies astma, plaučių edema);

2.9. uždarieji ir atvirieji galūnių lūžiai;

2.10. dideli minkštųjų audinių išoriniai sužalojimai;

2.11. trauminė galūnių ir kitų kūno dalių amputacija.

3. Veiksmai, kuriuos slaugytojas privalo atlikti (kai yra ypač pavojinga organizmo būklė) iki atvykstant gydytojui:

3.1. kuo skubiau kviesti gydytoją ar GMP;

3.2. atlikti dirbtinį kvėpavimą;

3.3. atlikti netiesioginį širdies masažą;

3.4. suteikt nustatytos apimties medikamentinę pagalbą ištikus šokui;

3.6. įtarti vidinį kraujavimą ir jį stabdyti;

3.7. stabdyti išorinį kraujavimą;

3.8. suteikti pacientui patogią padėtį;

3.9. užtikrinti viršutinių kvėpavimo takų praeinamumą;

3.10. atlikti pirminę imobilizaciją lūžus ar išnirus kaulams;

3.11. sutvarstyti žaizdą;

3.12. imtis fizinių ir psichologinių šoko profilaktikos priemonių;

3.13. taisyklingai transportuoti pacientą.

V SKYRIUS ATSAKOMYBĖ

12. Darbuotojas už padarytas profesines klaidas, aplaidumą, netinkamą jam priskirtų funkcijų vykdymą atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Susipažinau ir sutinku

(vardas, pavardė ir parašas)

(data)